

**Materiál pro jednání kolegia rektora ČZU v Praze
dne 7. 2. 2011**

Předkládá:
doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D.
prorektor pro IS a vnější vztahy

vypracoval:
Ing. Daniel Novák, CSc.
ředitel SIC

Název materiálu:

Zpráva o činnosti SIC za rok 2010

Zdůvodnění:

Materiál je předkládán v souladu s plánem práce kolegia rektora.

Návrh usnesení:

Kolegium rektora bere předložený materiál na vědomí.

Studijní a informační centrum (SIC) je pracoviště s celouniverzitní působností. V roce 2010 bylo členěno do tří základních organizačních jednotek, kterými jsou Oddělení základní knihovny (OZK), Oddělení sekundárních informací a rozvoje (OSIR) a Středisko služeb a propagace (SSP). Počet zaměstnanců v posledním období zůstal zhruba stejný. Kvalifikační struktura zaměstnanců SIC je uvedena níže v tab. č. 1:

Tab. č. 1: Kvalifikační struktura zaměstnanců SIC

	Fyzické osoby	Přepočtený počet
Celkový počet	40	33,3
Se vzděláním vysokoškolským (z toho knihovnickým)	14 (8)	13,0 (7,0)
Se vzděláním středoškolským (z toho knihovnickým)	13 (2)	10,8 (2)
Se vzděláním základním*	13	9,5

*mezi zaměstnance se základním vzděláním byli zařazeni všichni pracovníci obsluhy studoven a šatny, bez ohledu na skutečnou úroveň dosaženého vzdělání

V souladu s orientací univerzity na celoživotní vzdělávání svých zaměstnanců, se zaměstnanci SIC i v roce 2010 zúčastnili 37 vzdělávacích seminářů.

Také v roce 2010 byla ČZU zastoupena v knihovnických profesních organizacích:

- Asociace knihoven vysokých škol ČR
- Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR
- LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche - Evropská asociace odborných knihoven)
- American Library Association /Association of College and Research Libraries

Oddělení základní knihovny (OZK)

Toto oddělení zabezpečuje:

- absenční i prezenční výpůjčky pro studenty, zaměstnance i pro externí veřejnost,
- vnitrostátní i mezinárodní meziknihovní výpůjční služby,
- provoz studoven,
- akvizici odborné literatury pro studenty i pro akademické pracovníky,
- metodické řízení knihovníků dílčích knihoven na katedrách.

Základní údaje o knihovním fondu jsou uvedeny v následující tab. č. 2:

Tab. č. 2: Základní údaje o knihovním fondu

Přírůstek knihovního fondu za rok 2010 (ks)	5 885
Knihovní fond celkem (ks)	164 555
Počet odebíraných titulů periodik (ks):	233
Počet svazků umístěných ve volném výběru (ks)	13 025

V elektronické podobě bylo zpřístupňováno přibližně 8-10 tis. titulů periodik v rámci konsorcií. Zejména z finančních důvodů neměla knihovna žádná elektronická periodika předplacena mimo konsorcium.

Ve spolupráci s právním oddělením bylo v r. 2010 provedeno výběrové řízení na zadání objednávky zahraničních časopisů, vyhodnocení a výběr nejvýhodnějšího dodavatele, u kterého byla objednávka realizována (fa Suweco).

371 knihovních jednotek bylo do knihovního fondu získáno výměnou, 35 knihovních jednotek pak darem.

Během roku byly uspořádány 2 výstavy. Výstava publikací k rozebrání z výměny ve dnech 28.-30.4.2010 a prodejní výstava zahraničních odborných knih ve spolupráci s knihkupectvím Malé cetrum Brno ve dnech 5.-6.10.2010. Návštěvnost byla srovnatelná s předchozím rokem, byly prodány knihy v hodnotě cca 63 tis., další byly následně doobjednány.

Velkou i malou studovnu mohli studenti využívat pro přístup na internet i k prezenčnímu studiu. K dispozici byla samoobslužná kopírka, skener, tiskárny a zařízení pro studenty se zrakovým postižením umožňující převod tištěného textu do mluvené podoby. Služba studovny má nově k dispozici počítač s přístupem do elektronického katalogu a na internet.

V čítárně časopisů se nachází knižní skener, díky němuž lze převést vzácné tisky z fondů ČZU do elektronické podoby a následně je uveřejnit na webových stránkách SIC. (<http://193.84.33.162/scan/>)

V souvislosti s výměnou ISIC karet studentům (elektronická peněženka) bylo třeba vyměnit stávající čtečky ve výpůjčním protokolu za nové terminály umožňující elektronickou platbu. Byly vyměněny také čtečky v obou studovnách.

Od srpna 2010 byla sledována návštěvnost Digiknihovny pomocí Google Analytics. Do 31.12.2010 bylo zaznamenáno 2 785 návštěv, z čehož 2 375 tvořily unikátní návštěvy. Stránky byly zobrazeny 5 117 krát. Za rok 2010 byla monitorováním webového katalogu zaznamenána návštěvnost celkem 39 987, z tohoto počtu bylo 14 292 unikátních návštěv. Stránky byly zobrazeny celkem 611 103 krát.

V rámci optimalizace služeb knihovny byla od konce loňského roku pro čtenáře zavedena možnost on-line prodlužování a rezervace požadovaných titulů. Uživatelé si mohou sami vzdáleně rezervovat publikace, případně prodloužit výpůjčku ze svého uživatelského účtu přes webový katalog.

Základní knihovna zabezpečovala vnitrostátní meziknihovní výpůjční službu (MVS) i mezinárodní meziknihovní výpůjční službu (MMVS). Počty vypůjčených knihovních jednotek za posledních pět let jsou uvedeny v tab. č. 3. Důležitý doplněk služeb MVS představuje účast SIC v projektu Virtuální polytechnická knihovna (VPK).

Tab. č. 3: Vývoj počtu výpůjčních služeb v období 2006 - 2010

Rok / údaj	Meziknihovní výpůjční služba (ks)	Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba (ks)
2006	244	170
2007	418	90
2008	374	67
2009	403	125
2010	312	95

V loňském roce stoupl počet výpůjček o cca 2 700. Příslušný trend dokládá tabulka č. 4. V této souvislosti se osvědčilo zasílání automatických upomínek jednotlivým studentům, stejně jako nekompromisní vymáhání pohledávek. Zlepšená výpůjční morálka umožňuje i optimálnější využití knižního fondu. Za rok 2010 bylo vybráno jako náhrady a zpozdné cca 178 tisíc Kč. Nevymahatelné pohledávky (zvláště u cizinců) byly řešeny škodní komisí. Ostatní pohledávky, které se nám nepodařilo vyřešit smírnou cestou, byly předány právnímu oddělení k soudnímu vymáhání. V tab. č. 4 je rovněž uveden vývoj přírůstků knihovního fondu.

Tab. č. 4: Vývoj knihovního fondu a počtu absenčních výpůjček v období 2006 - 2010

Rok / údaj	Přírůstky knihovního fondu (ks)	Absenční výpůjčky (ks)
2006	7 971	34 201
2007	8 413	36 416
2008	9 900	47 496
2009	8 020	50 326
2010	5 885	53 030

Během letních měsíců byl umístěn v přízemí SIC bibliobox, jako nová služba čtenářům. Je určen pro vrácení publikací v době, kdy je výpůjční protokol uzavřen. Je překvapivě hodně využíván, za půl roku od instalace bylo jeho prostřednictvím vráceno cca 1 200 publikací. Celkový přehled o knihovnických službách poskytnutých v roce 2010 je uveden v tab. č. 5:

Tab. č. 5: Celkový přehled o knihovnických službách

Otevírací doba za týden	60 hod.
Počet absenčních výpůjček	53 030
Počet uživatelů	8 321
Počet studijních míst	156
Počet návštěvníků studoven	57 142
Meziknihovní výpůjční služba celkem	312
<i>Z toho jiné knihovně</i>	<i>185</i>
<i>Z jiné knihovny</i>	<i>127</i>
Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba	95
<i>Z toho jiné knihovně</i>	<i>0</i>
<i>Z jiné knihovny</i>	<i>95</i>
Počet databází v knihovně vytvářených	9

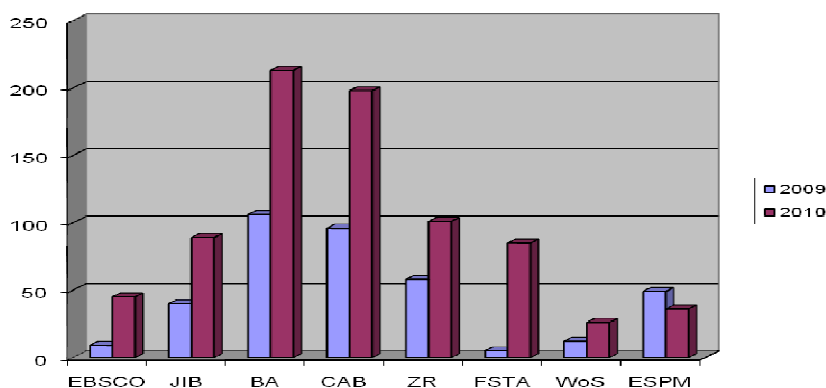
Na základě nových požadavků pedagogů průběžně probíhalo doplňování profilové, především zahraniční, literatury do velké studovny. Její využívání se mírně zlepšilo, ale přivítali bychom, kdyby ji i vzhledem k finanční náročnosti při jejím pořizování pedagogové více doporučovali a při výuce skutečně vyžadovali.

Oddělení sekundárních informací a rozvoje (OSIR)

Díky pokračujícímu rozvoji informační společnosti a permanentně stoupající míře potřeby udržování přehledu o aktuálním dění ve vědních oborech neustále vzrůstá význam elektronických informačních zdrojů pro akademické pracovníky i pro studenty. OSIR pro rok 2010 zabezpečoval níže specifikované činnosti:

- **Referenční a konzultační služby** - poskytované prezenčně, on-line (e-mailem, ICQ) a telefonicky.
- **Přístup k elektronickým informačním zdrojům** - v rozsahu programu „INFOZ – Informační zdroje pro výzkum“.
- **Rešeršní služby** - spočívající v tvorbě rešeršních dotazů a zpracování výsledků vyhledávání. V roce 2010 bylo vypracováno celkem 844 rešerší. Oproti roku 2009 se jedná o výrazný nárůst počtu vypracovaných rešerší, za nímž stojí zejména větší míra propagace odborných elektronických informačních zdrojů, např. v Newsletteru SIC, a vzájemné informování uživatelů o možnosti poskytování rešeršních služeb. Struktura celkových počtů rešerší vypracovaných v jednotlivých informačních zdrojích je přehledně uvedena v grafu č.1.

Graf č. 1. : Porovnání počtů vypracovaných rešerší ve vybraných EIZ za roky 2009 a 2010

- **Informační vzdělávání uživatelů** - s přímou účastí knihovníků ve výuce bylo uspořádáno 32 vzdělávacích akcí různého typu (Úvod do studia, Hledání informací, Práce s konkrétními informačními zdroji, Semináře na vyžádání fakult atp.), jichž se zúčastnilo cca 2 200 studentů. (V roce 2009 to bylo 16 akcí a cca 1 600 studentů.)
- **Tvorba a aktualizace elektronických manuálů** za účelem podpory uživatelů při orientaci v elektronických informačních zdrojích.
- **Získávání plných textů článků** - meziknihovní výpůjční služby.
- **Účast v projektu Virtuální polytechnická knihovna** - SIC je zapojen do projektu Virtuální polytechnická knihovna (dále jen VPK), zaměřeného na poskytování tradičních i elektronických kopií článků z periodik ve fondech českých i zahraničních knihoven bez nutnosti fyzické návštěvy knihovny. V roce 2010 bylo v rámci MVS vyřízeno 31 externích požadavků na kopie z fondu SIC. Prostřednictvím VPK zajistil SIC 231 požadavků na články pro zaměstnance.
- **Agenda ISBN** - celkem bylo přiděleno v loňském roce 111 nových ISBN. Vzhledem k vysokým finančním nákladům spojených s vydáváním knih byl počet přidělených ISBN nižší než v roce 2009. Autoři upřednostňují zveřejnění na internetu. Údaje o publikacích byly zavedeny do interní databáze ČZU. V rámci agendy povinných výtisků bylo do čtyř knihoven v ČR odesláno celkem 775 ks publikací. Bylo provedeno oznámení o ediční činnosti do NK ČR formou elektronických ohlašovacích lístků a byla vedena evidence odevzdaných osmi povinných výtisků a pěti povinných výtisků u dotisků. Písemný seznam vydávaných publikací byl v rámci nabídkové povinnosti zaslán i vybraným knihovnám, které jsou určeny knihovním zákonem. Ohlašovací povinnost nově vydaných titulů byla splněna evidencí v databázi České knihy a v periodiku Nové knihy.
Pro externí subjekty bylo vyřízeno 344 objednávek na publikace vydané na ČZU: FAPPZ-108, FŽP-29, FLD-22, ITS-15, IVP-19, PEF-113, TF-38. Poptávka po publikacích vydaných na ČZU se v loňském roce snížila. Důvodem je patrně méně vydaných publikací na ČZU.
- **Vydávání Newsletteru SIC** - pro informování akademické obce o aktuálních akcích a novinkách v provozu SIC (2 čísla).

V době od 3.5.2010 do 7.5.2010 se pod záštitou Studijního a informačního centra uskutečnila výměnná stáž pracovnice Knihovny polytechnické univerzity ve Valencii, Španělsko. V době od 4.10.2010 do 8.10.2010 pak absolvovala pracovnice OSIR výměnnou stáž v Knihovně polytechnické univerzity.

Středisko služeb a propagace (SSP)

Toto středisko se skládá z následujících částí, které zajišťovaly níže specifikované činnosti:

Oddělení propagace

Audiovizuální studio se zabývalo převáděním analogového videa z VHS a audia z MC kazet do digitální formy na DVD/CD (47 ks), ozvučením akcí ČZU (9 akcí), natáčením videopořadů (3 pořady), záznamy přednášek (3 semestrální, 1 konference), odstraňováním akutních závad, zajišťováním obsluhy sálu a jejím metodickým vedením při řádném i kombinovaném studium - rozvrhy služeb studentů konajících dozor a obsluhu sálu, přípravou podkladů pro vyplácení stipendií, školením obsluhy, příležitostnou technickou podporou za obsluhu kongresového sálu, technickou podporou v učebnách: instalace přenosných PA a videoprojekce dle požadavků přednášejících, výpomoc přednášejícím v případě problémů.

Fotografické studio plnilo následující činnosti: průběžné fotografování zaměstnanců na ID karty zaměstnanec a ITIC karty (ve spolupráci s kartovým centrem), fotografování a výroba průkazových a portrétních fotografií, portrétní fotografie vedení univerzity pro WEB a PR, pořizování a zpracování fotografií pro propagační tiskoviny (Zpravodaj, noviny, letáky, postery, webové stránky, pozvánky), fotografická dokumentace školních aktivit, výstav, výstavby areálu, kongresů, jednání, zasedání, dění v areálu a následné zpracování fotografií, DTP úprava pro použití v médiích (cca 5000 snímků).

Propagace, kde hlavní činností byla účast na výstavách a veletrzích, včetně organizačního, technického, materiálního a personálního zajištění (Země Živitelka, Gaudeamus Brno a Praha, TECHAGRO), aktivní pomoc při organizaci a zajišťování školních akcí, koordinační činnost a aktivní účast v redakční radě Zpravodaje ČZU, zajištění a organizace velikonočního a vánočního koncertu v aule.

Grafické studio, kde práce zahrnovaly: grafické návrhy pozvánek, letáků (cca 50 ks), vizuální úprava webového rozhraní systému ALEPH, návrh a zpracování navigační grafiky, návrhy 3D modelů stánků pro výstavy a veletrhy, návrhy možné vizualizace webových portálů, zpracování dat a grafické zpracování brožur; aktualizace mapových podkladů areálu univerzity, grafické návrhy řešení místnosti či částí prostor budovy, vizualizace propagačních tiskovin pro vína ČZU, spolupráce na grafické podobě zpravodaje ČZU (2. pol.), grafický návrh polepů a spolupráce na umístění biblioboxu, předtisková příprava propagačních tiskovin (cca 10 000 stran tisku), letáků, dalších předmětů souvisejících s propagací univerzity, grafická příprava šablon pro tisk diplomů, grafické zpracování, tisk a předtisková příprava oficiálních dokumentů, velkoplošných tisků (postery velikosti A0, B1 – cca 200 ks, plakáty cca 500 ks), velkoplošná laminace a kaširování na desky Kapa vytištěných i dodaných materiálů (A0, B1 - cca 50 ks), skenování a úprava dat na PC, návrhy, tisk a ruční vypisování diplomů, návrh a realizace powerpointových šablon a powerpointových prezentací z předložených dat.

Kongresový sál, jehož pracovníci zajišťovali obsluhu a technickou podporu v kongresovém sále SIC, jak při výuce během semestru, tak během konferencí a dalších akcí zajišťovaných SIC (cca 10 akcí), včetně nahrávání přednášek a prezentací. Pravidelná údržba spočívala v čištění projektorů (měsíčně), nastavování citlivosti mikrofonů, presetů mixážního pultu – ekvalizačních křivek, celkové kontrole funkčnosti všech AV systémů, kabeláže, doplnění spotřebního materiálu (týdně) a odstraňování závad. Kongresový sál je využíván plně včetně víkendů, kdy je zajišťována výuka studentů kombinovaného studia.

Kopírovací a kartové centrum

Kartové centrum zajišťovalo ve spolupráci s pokladnou ČZU správu agendy studentských, učitelských a zaměstnaneckých čipových karet a všechny činnosti spojené s vydáváním, evidencí a validací těchto karet. SIC (spolu)zajišťuje správu agendy všech čipových karet užívaných v informačním systému ČZU a činnosti spojené se zadáváním jejich výroby, evidenci a agendu ÚEP.

Kopírovací centrum zajišťovalo kopírování, laminování a vazbě dokumentů pro studenty a při větším objemu zakázek i pro útvary univerzity. Celkové výkony uvádí tab. č. 6.

Tab. č. 6: Výkony kopírovacího a kartového centra

Činnost\rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vydané karty ISIC (ks)	3 381	3753	4 148	4 258	4 287	4 392
Vydané karty ITIC (ks)	114	75	71	65	71	71
Vydané karty zam./ Stud./návštěvnické (ks)	1 366	1 165	1 170	692	359	1 948
Vydané valid. známky (ks)	2 994	3 753	4 111	5 011	350	5 524
Kopírovací služby (Kč)	100 957,-	100 165,-	71 598,-	40 568,-	36 950,-	59 909,-

Od července 2010 byla redakce odborného vědeckého časopisu Scientia Agriculturae Bohemica, předána na oddělení VaV rektorátu. SIC nadále zajišťoval pouze jeho distribuci.

Prodej předplatních kupónů pokračoval v loňském roce v rutinním provozu. Zde je možno vysledovat pokračující pokles prodaných 90-ti denních kupónů. V roce 2010 se prodalo 4 013 ks 90-ti denních kupónů a 4 719 ks 30-ti denních kupónů.

Ústřední spisovna ČZU (Archiv)

V oblasti spisovné služby probíhala standardní předarchivní péče, přijímání, pořádání a evidence dokumentů. Zvláštní důraz byl kladen na třídění nových písemností. Skartace dokumentů byla

odložena na rok 2011 a v tomto roce budou předloženy seznamy ke schválení Státnímu oblastnímu archivu Praha.

Právnímu oddělení byl předložen konvolut předloh k přípravě nové legislativy. Ve spisovně proběhl v r. 2010 vnitřní audit, který mimo jiné připomínkoval připravované vnitřní normy spisové činnosti.

Jazykové kurzy SIC

Již tradičně zajistilo SIC prostory i lektory pro jazykovou výuku zejména angličtiny a dále španělštiny a ruštiny pro zaměstnance a studenty ČZU. V zimním semestru 2010 jsme jazykové kurzy rozšířili o další jazyky – němčinu a italštinu. Pořádány byly kurzy gramatiky a konverzace angličtiny a dále kurzy němčiny ruštiny, španělštiny a italštiny v celkovém počtu 52. Kurzy navštěvovalo celkem 219 frekventantů.

Pronájmy SIC

Studijní a informační centrum se snaží svěřené prostory, zejména kongresový sál, využívat maximálním způsobem i mimo školní rok a to zejména vytvářením podmínek pro pořádání konferencí, které napomáhají rozvoji vědy jako celku i propagaci univerzity mezi vědeckými organizacemi i odbornou veřejností nejen v ČR, ale i v Evropě a po celém světě. Řada seminárních místností byla v zimním semestru 2010/11 obsazena výukou PEF a FLD. Pokračovaly také dlouhodobé pronájmy jako např. firma AgriNatura, častým nájemcem ve školící místnosti byl TCM Institut a Czech-us v.o.s. Dále zde probíhala výuka jazyků pro frekventanty Univerzity třetího věku ČZU a pro zaměstnance. Mimo semestr jsou prostory SIC hojně využívány také pro konání písemných částí zkoušek, pro výuku studentů kombinovaného studia a další aktivity (např. Sokrates-Erasmus). Pro akce pořádané útvary univerzity je snaha vytvořit příznivější ekonomické klima formou snížených či prominutých nájmu za prostory, o kterých rozhoduje vedení univerzity. Přehled pronájmů kongresového sálu SIC na vybraných akcích uvádí tabulka č.7.

Tab. č. 7: Přehled významnějších akcí

Datum	Název konference
15.1.2010	Setzer Dow AgroSciences
11.2.2010	Bayer
14.5.2010	Konference Komunikace v řízení 2010
24.5.2010	Symposium SWEMP
18.-20.6.2010	MAXCOM
23.-27.8.2010	Konference Netopyři
9.9.2010	Konference Pedagogická příprava pro odborné vzdělávání
14.-17.9.2010	Konference fyziologie rostlin
20.-23.9.2010	Konference Hydropredict 2010
24.-25.9.2010	WEB EXPO 2010

Ve výstavním prostoru proběhly v roce 2010 již tradiční výstavy studentských prací Katedry zahradnictví a Katedry zahradní a krajinné architektury, 10. ročník výstavy diplomových prací pořádaných Českou komorou architektů a dále výstava fotografií MS v orbě na Novém Zélandu.

Budova SIC

Nejvýznamnější akcí roku byla instalace šatních skříněk v prostorách šaten. Byla demontována levá část šatny a místo ní bylo instalováno 348 šatních skříněk s mincovním zámekem na desetikorunu. Během prázdnin došlo v multimediálním salonku ke změně dispozice stolů s PC. V kongresovém sále došlo k přečalounění části sedaček a vyčištění opony. Po celý rok probíhala svépomocí drobná údržba budovy SIC. Složitější zásahy pak byly zajištěny cestou PTO či externími firmami.